
UNIVERSITI SAINS MALAYSIA

Peperiksaan Sidang Akademik 2002/2003

Februari/Mac 2003

JUM 102 - MATEMATIK KEJURUTERAAN II

Masa : 3 jam

Sila pastikan bahawa kertas peperiksaan ini mengandungi **ENAM (6)** muka surat bercetak termasuk muka surat hadapan ini.

Kertas peperiksaan ini mengandungi **ENAM (6)** soalan.

- Pilih dan jawab mana-mana **lima (5)** soalan.
- Jawab soalan-soalan yang dipilih dalam Bahasa Malaysia.

Pada soalan-soalan yang berkenaan, takrif $j = \sqrt{-1}$ digunakan.

Buku rumus disediakan untuk kegunaan anda.

Anda dibenarkan menggunakan kalkulator elektronik persendirian anda.

Selamat maju jaya.

1. (a) Terangkan dengan ringkas takrif kebarangkalian bersyarat.
(3 markah)
- (b) Satu penyelidikan telah dijalankan bagi menghasilkan bebola sintetik nilam dan bebola sintetik zamrud. Didapati sebanyak 25% bebola sintetik nilam dan 75% bebola sintetik zamrud telah dihasilkan. Seterusnya, 9% daripada bebola sintetik nilam dan 2% bebola sintetik zamrud telah ditambah dengan bahan kimia α dan masing-masingnya dilebelkan dengan lebel tertentu. Jika seorang penyelidik telah mengambil secara rawak salah satu bebola sintetik tersebut untuk dibuat ujian piawaian mutu,
- (i) cari kebarangkalian bahawa bebola sintetik yang diambil adalah bebola sintetik yang telah ditambah dengan bahan kimia α .
  - (ii) cari kebarangkalian bahawa bebola sintetik yang diambil adalah bebola sintetik zamrud dan tidak ditambah dengan bahan kimia α .
  - (iii) apakah kebarangkalian bebola sintetik itu adalah bebola sintetik zamrud jika diketahui bebola sintetik tersebut telah ditambah dengan bahan kimia α ?
- (8 markah)
- (c) Sebuah piring petri mengandungi 3 sampel bakteria yang masing-masingnya berlebel P , Q dan R . Dua sampel dipilih secara rawak dari piring petri tersebut dengan pengembalian dan lebelnya dicatat. Tentukan ruang sampel bagi eksperimen ini.
- Jika A ialah peristiwa mendapat sekurang-kurangnya 1 sampel P dan B ialah peristiwa mendapat kedua-dua sampel yang sama, carilah kebarangkalian
- (i) peristiwa A dan B^c berlaku.
  - (ii) peristiwa A atau B^c berlaku.
  - (iii) peristiwa B berlaku dengan syarat A berlaku.
- (9 markah)
2. (a) Terangkan dengan ringkas takrif fungsi ketumpatan kebarangkalian.
(3 markah)

- (b) Jika Y ialah pembolehubah rawak diskrit dengan fungsi kebarangkalian diberi sebagai

Y	1	2	3	4
$P(Y=y)$	a	$a/2$	$a/3$	$a/4$

Cari nilai-nilai min, varians dan sisihan piawai.

(8 markah)

- (c) Seorang jurutera sedang mengkaji kekuatan sejenis gentian tekstil. Berdasarkan pengalamannya, min kekuatan gentian tekstil itu ialah $\mu=150\text{psi}$. Bagi menguji samada min kekuatan gentian tekstil ini benar, satu sampel bersaiz $n=15$ dipilih secara rawak dan didapati min sampelnya ialah 152.18 psi dan varians sampelnya 16.63psi^2 .
- (i) Cari selang keyakinan 99% bagi min kekuatan gentian tekstil itu.
  - (ii) Lakukan satu pengujian hipotesis bagi menguji hipotesis nul, $H_0 : \mu=150\text{psi}$ melawan hipotesis alternatif, $H_1 : \mu<150\text{psi}$ pada paras keertian, $\alpha=0.01$.

(9 markah)

3. (a) Tuliskan nilai di bawah dalam bentuk $a + bj$.

$$(4 + 2j)(5 - j)(7 - 3j)$$

(2 markah)

- (b) Cari modulus dan hujah bagi nombor kompleks berikut.

$$2 + 2j$$

(2 markah)

- (c) Mengikut Teorem De Moivre,

$$\cos n\theta + j \sin n\theta = (\cos \theta + j \sin \theta)^n.$$

Berdasarkan teorem ini, carilah identiti bagi $\sin 4\theta$ dan $\sin^4 \theta$.

(9 markah)

- (d) Diketahui bahawa

$-8 = 8(\cos(\pi + 2k\pi) + j\sin(\pi + 2k\pi))$ dengan $k = 0, 1, 2, \dots, n$.

Kirakan punca-punca bagi $-8^{\frac{1}{4}}$.

Seterusnya, tunjukkan punca-punca ini di atas Gambarajah Argand.

(7 markah)

4. (a) Selesaikan kamiran berikut

$$\int_1^4 \frac{x^5}{120} dx$$

dengan menggunakan Petua Simpson dengan mengambil kira enam subselang.

(Kirakan batas ralat dan berikan jawapan dalam bentuk selang. Pengiraan perlu tepat sehingga enam tempat perpuluhan.)

(12 markah)

- (b) Tunjukkan bahawa matriks $A = \begin{pmatrix} 1 & -1 & 1 \\ 0 & 3 & -2 \\ 0 & 1 & 1 \end{pmatrix}$ mempunyai hanya satu

nilai eigen, λ , yang nyata. Apakah nilai eigen yang nyata tersebut?

Seterusnya, kirakan vektor eigen, X , yang sepadan dengan nilai eigen, λ , tersebut yang memenuhi persamaan $AX = \lambda X$.

(8 markah)

5. (a) Apakah syarat supaya sistem persamaan linear iaitu $AX = B$ mempunyai persamaan yang unik?

(2 markah)

- (b) Diberi sistem persamaan linear berikut:

$$5w + 4x - 3y + 4z = 10$$

$$3w + x + y - z = 0$$

$$3w = 0$$

$$4w - x + y + z = 0$$

- (i) Tulis semula sistem persamaan linear tersebut ke dalam bentuk $AX = B$.
- (ii) Kirakan $|A|$.
- (iii) Seterusnya, selesaikan sistem persamaan linear tersebut dengan menggunakan Petua Cramer.

(9 markah)

- (c) Diberi persamaan pembezaan

$$\frac{dy}{dx} = 2(1-x) + 3y$$

yang melalui titik (1,1). Binakan jadual-jadual pengiraan untuk nilai-nilai $x = 1(0.5)2$ berdasarkan

- (i) Kaedah Satu-Langkah Euler,
(ii) Kaedah Runge-Kutta peringkat-4.

(Pengiraan anda perlu tepat sehingga enam tempat perpuluhan.)

(9 markah)

6. (a) Selesaikan sistem persamaan linear berikut:

$$x + y - 2z = 5$$

$$2x - y - z = 1$$

$$-x + y + z = 0$$

dengan menggunakan mana-mana satu kaedah penguraian LU.

(8 markah)

- (b) Diberi titik-titik data $(-1, -12)$, $(0, -14)$, $(1, -12)$ dan $(2, 0)$. Gunakan sama ada Kaedah Lagrange ataupun Kaeda Beza-bahagi Newton untuk menganggarkan nilai y apabila $x = 1.5$.

(12 markah)

oooOOOooo